

ODPIS

Sygn. akt VIII U 977/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 r. w Poznaniu

odwołania **R. C.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 14 kwietnia 2016r., znak: (...)

w sprawie **R. C.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu prawo do emerytury w wieku obniżonym w tytule pracy w warunkach szczególnych od dnia 1 lutego 2016r.,**
- 2. zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

/-/ Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 kwietnia 2016 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej: rozporządzenie z dnia 07.02.1983 r.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26 lutego 2016 r. odmówił R. C. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał na warunki przyznania emerytury w wieku obniżonym, tj.: (i) osiągnięcie wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat dla mężczyzn, (ii) brak przynależności do otwartego funduszu emerytalnego, (iii) osiągnięcie 25 lat stażu ubezpieczeniowego, w tym co najmniej 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy ustalił, że wnioskodawca nie spełnił jedynie warunku 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych – nie udowodnił żadnego okresu pracy w tych warunkach. /decyzja w aktach ZUS/

R. C., w formie i terminie przewidzianym prawem, złożył odwołanie od powyższej decyzji. W uzasadnieniu wskazał na świadectwo pracy w warunkach szczególnych z dnia 31 grudnia 1994 r. wystawione przez (...) S.A. w L., w którym nie ma daty początkowej zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L., czyli u poprzednika prawnego (...) S.A. Na okoliczność okresu i charakteru swej pracy odwołujący powołał dowód z zeznań świadka A. K.. /odwołanie – k. 2-3 akt/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji. /odpowiedź na odwołanie – k. 6 akt/

W piśmie procesowym z dnia 13 lipca 2016 r., odwołujący działając przez profesjonalnego pełnomocnika podtrzymał, uporządkował i rozwinął wcześniejszą argumentację. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. /pismo procesowe – k. 12-21/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. C. urodził się dnia (...) Jest członkiem OFE, ale wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

Odwołujący legitymuje się okresem ubezpieczenia wynoszącym na dzień 31 grudnia 1998 r. 27 lat + 6 m-cy + 18 dni okresów składkowych oraz 2 m-ce + 12 dni okresów nieskładkowych.

Dnia 26 lutego 2016 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury przy wieku obniżonym z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Do wniosku załączył dokumenty obrazujące przebieg jego zatrudnienia i ubezpieczenia, w tym w szczególności:

(i) świadectwo pracy z dnia 01.06.1992 r., stwierdzające zatrudnienie odwołującego w okresie od dnia 06.02.1978 r. do dnia 31.05.1992 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L., na stanowisku kierowcy,

(ii) świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 31.12.1994 r., stwierdzające, że w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. do dnia 31.05.1992 r., a następnie w (...) S.A. w L. (następcy prawnym (...) Przedsiębiorstwa (...) w L.) w okresie od dnia 01.06.1992 r. do dnia 31.12.1994 r. odwołujący stale i w pełnym wymiarze godzin wykonywał pracę kierowcy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (dział VIII, poz. 2 pkt 1 wykazu B, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 55 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14.07.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach)

((...)) zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 20.03.2006 r., wystawione przez Agencję (...) S.A. w L. w likwidacji, stwierdzające, zatrudnienie odwołującego w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. w okresie od dnia 06.02.1978 r. do dnia 31.05.1992 r. oraz w (...) w L. w okresie od dnia 01.06.1992 r. do dnia 31.12.1994 r., na stanowisku kierowcy, przy czym stale i w pełnym wymiarze godzin wykonywał pracę kierowcy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (dział VIII, poz. 2 pkt 1 wykazu B, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 55 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14.07.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach),

(iv) świadectwo pracy z dnia 31.12.1994 r., stwierdzające zatrudnienie odwołującego w okresie od dnia 01.06.1992 r. do dnia 31.12.1994 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) S.A. w L., w pełnym wymiarze godzin, na stanowisku kierowcy.

W oparciu o przedłożone dokumenty, organ rentowy decyzją z dnia 14 kwietnia 2016 r. odmówił odwołującemu przyznania prawa do emerytury, ze względu na brak wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ZUS, w tym pismo odwołującego z dnia 01.04.2016 r.

Dnia 20 kwietnia 1977 r. odwołujący uzyskał uprawnienia do kierowania samochodami osobowymi z przyczepami oraz samochodami ciężarowymi z przyczepami.

W okresie od dnia 6 lutego 1978 r. do dnia 31 maja 1992 r. odwołujący był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L., na pełen etat, jako kierowca. Następnie, w okresie od dnia 1 czerwca 1992 r. do dnia 31 grudnia 1994 r. odwołujący był zatrudniony u następcy prawnego (...) Przedsiębiorstwa (...) w L., tj. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) S.A. w L., na pełen etat, jako kierowca.

Odwołujący pracował wyłącznie jako kierowca (...), S., Kamaz. Woził cement, rury, materiały na budowę mostów – w związku z robotami wykonywanymi przez swoich pracodawców, tj. pracami melioracyjnymi, budową dróg, mostów i przepompowni, regulacją rzek w całej W.. Odwołujący pracował więcej niż po 8 godzin dziennie.

Świadkiem pracy odwołującego w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego był na co dzień A. K., zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. i w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) S.A. w L. w latach 1967 – 1994. r. do

dowód: kserokopia prawa jazdy nr (...), wystawionego przez Prezydenta Miasta L. – k. 23, dokumenty w aktach osobowych odwołującego – k. 40, dokumenty w aktach ZUS odwołującego i świadka A. K. – k. 41, zeznania świadka A. K. – k. 47, zeznania odwołującego – k. 47

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów, zeznań świadka A. K. oraz zeznań odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne w całości **dokumenty** zabrane w aktach organu rentowego, aktach osobowych odwołującego oraz w aktach sprawy albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. W szczególności Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty dotyczące przebiegu zatrudnienia odwołującego u jego pracodawców w latach 1978-1992 i 1992-1994. Autentyczność i wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu zatem na dokumentach tych oparto ustalenia faktyczne

Sąd uznał za spójne i konsekwentne **zeznania świadka** A. K.. Świadek potwierdził fakt pracy odwołującego jako kierowcy samochodu ciężarowego, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. w latach 1978-1992 oraz w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w L. w latach 1992 – 1994.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał **zeznania odwołującego**, które tworzyły zwartą i logiczną całość oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, w tym z dokumentami oraz zeznaniami świadka. Odwołujący przekonująco i rzeczowo odwołujący wyjaśnił na czym polegała jego praca w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. w latach 1978-1992 oraz w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w L. w latach 1992 – 1994.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej, emerytura przy obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonym, którzy łącznie spełnią poniższe wymogi:

- mężczyzna osiągnie wiek lat 60,
- w dniu wejścia w życie ustawy, czyli na dzień 1.01.1999 r. posiada:
 - a) okres składkowy i nieskładkowy w ilości co najmniej 25 lat,
 - b) z czego co najmniej przez 15 lat wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a jeżeli przystąpił – złoży wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Bezsporne było to, że:

1. odwołujący dnia 25 listopada 2015 r. ukończył 60 lat,
2. na dzień 1.01.1999 r. ma ponad 25 lat stażu ubezpieczeniowego,
3. będąc członkiem OFE wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

Sporne było to, czy odwołujący legitymuje się 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy uznał, że odwołujący nie udowodnił żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych – nie przedstawił świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Zatrudnienie w szczególnych warunkach czy w szczególnym charakterze interpretuje się tak, jak to było wymagane w przepisach dotychczasowych do nabycia emerytury w obniżonym wieku. Przepisami dotychczasowymi w rozumieniu art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalno-rentowej jest rozporządzenie z dnia 07.02.1983 r. wraz z załącznikiem.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. – rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

Zgodnie z § 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r., okresami pracy, uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r., okresy pracy w szczególnych warunkach, na podstawie posiadanej dokumentacji, stwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże, judykatura pozwala na dowodzenie w inny, niż wskazany w § 2 ust. 2 rozporządzenia, że praca była wykonywana w szczególnych warunkach. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r. III UZP 5/85, LEX nr 14635 w postępowaniu przed okręgowymi zakładami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia z zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie jest dopuszczalne w postępowaniu przed organem rentowym (teza powołanej uchwały SN). Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 27 maja 1985 r., Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia dowodu ze świadków na okoliczność takiego zatrudnienia – jeżeli okaże się, że jest to konieczne dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy. Dowód z zeznań świadków podlega ocenie Sądu na tle okoliczności sprawy i treści zebranego materiału dowodowego. Nie można bowiem – podkreśla SN – przypisać ustawodawcy zamiaru, ażeby tak istotne kwestie, mające wpływ na ustalenie prawa do świadczeń emerytalno – rentowych, powierzył tylko zakładom pracy, skoro jest notoryjnie znane, że zakłady pracy często nie posiadają dokumentacji z uwagi na upływ czasu, reorganizację lub zniszczenie z innych przyczyn. Prowadziłoby to w wielu przypadkach do przyznania pracownikom, którzy byli zatrudnieni w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze, zaniżonych świadczeń, a nawet pozbawienia świadczeń.

Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84, LEX nr 14630 oraz w uchwale z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84, LEX nr 14625: „okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy.”

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07; z dnia 4 października 2007 r., I UK 111/07; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07; z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07).

Na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, aktach osobowych i aktach emerytalnych odwołującego oraz na podstawie zeznań świadka i odwołującego Sąd ustalił, że odwołujący pracując w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. (w okresie od dnia 6 lutego 1978 r. do dnia 31 maja 1992 r.) oraz w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w L. (w okresie od dnia 1 czerwca 1992 r. do dnia 31 grudnia 1994 r.) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych określonych w Dziale VIII W transporcie i łączności. Transport, pod poz. 2 Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony (...) wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r.

Należy zatem stwierdzić, że odwołujący spełnił trzeci z warunków przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, czyli 15 lat pracy w warunkach szczególnych, uwzględniając okresy:

- od 06.02.1978 r. do 31.05.1992 r. - 14 lat + 3 m-ce + 23 dni
- od 01.06.1992 r. do 31.12.1994 r. - 2 lata + 7 m-cy + 0 dni

łącznie – 16 lat + 10 m- cy + 23 dni.

Mając powyższe na względzie, na podstawie przytoczonych przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję przyznając odwołującemu prawo do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 1 lutego 2016 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek, po osiągnięciu wieku 60 lat – pkt 1. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc.

Kosztami postępowania poniesionymi przez odwołującego (stronę wygrywającą), podlegającymi zwrotowi od pozwanego organu rentowego (strony przegrywającej) były koszty zastępstwa procesowego w kwocie 360 zł (§ 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015, nr 1804).

Mając powyższe na względzie, zasądzono od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – pkt 2. sentencji wyroku.

/-/ Maciej Nawrocki